

CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU

2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

CHISINAU
COURT OF APPEAL

4 Teilor str., Chișinău 2043
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

Nr. de ieșire: 1108
Data: 04 Iunie 2018

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău sr. A. Lăpușneanu 28

Prin prezenta menționăm faptul că în procedura Curții de Apel Chișinău se află cauza penală în ordine de apel nr. 1a-806/18 (02-1a-8974-26042018), în privința inculpatului Lucinschi Chiril Petru a.n. 14.11.1970, în baza elementelor infracțiunii prevăzute de art. 243 alin. (3) Cod Penal al Republicii Moldova.

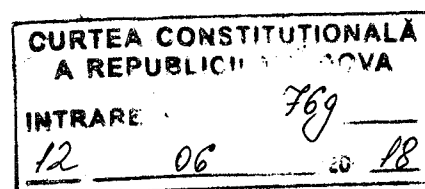
Vă remitem spre executare încheierea nr. 1a-806/18 (02-1a-8974-26042018) din 29 mai 2018 privind realizarea controlului constituționalității dispozițiilor art. 10 alin. (1) Legea nr. 39 din 07.04.1994 despre statutul deputatului în Parlament și ale art. 94 alin. (2) Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea 797 din 02.04.1996 sub aspectele expuse în pct. 9 a cererii prin prisma art. 70 alin. (3) combinat cu articulele 15 și 16 din Constituția Republicii Moldova.

Anexe: 1 copie încheiere (2 file);

1 copie cerere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate (10 file).

Judecător

Spoială Alexandru

Prima instanța, judecător

Cojocari Elena

Dosarul nr.1a-806/18
nr.02-1a-8974-26042018

ÎNCHIEIERE

29 mai 2018

mun.Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,
în componența:

Președintele ședinței, judecător
judecători

Pleşca Ion
Vrabii Silvia
Spoială Alexandru
Țigănașu Adelina

grefier
cu participarea:
procurorului
avocaților

Devder Djulieta
Ulianovschi Gheorghe și Stratan Corina

examinând în ședință de judecată publică, în ordine de apel, cererea de apel a procurorului, procuror în procuratura Anticorupție, Rurac Eugeniu și cererile de apel declarate de către avocații Stratan Corina și Ulianovschi Gheorghe în interesele inculpatului Lucinschi Chiril împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 04.04.2018, pe cauza penală de învinuire a lui Lucinschi Chiril Petru în comiterea a infracțiunilor prevăzute de art.art.42 alin.2, 243 alin.3 lit.b), 42 alin.2, 243 alin.3 lit.b), 352¹ alin.1, art.352¹ alin.2 Codul penal,

CONSTATĂ:

1. În procedura Curții de Apel Chișinău se află în proces de examinare cauza penală de învinuirea lui Lucinschi Chiril de comitere a infracțiunilor prevăzute de art.art.42 alin.2, 243 alin.3 lit.b), 42 alin.2, 243 alin.3 lit.b), 352¹ alin.1, art.352¹ alin.2 Codul penal.

2. În ședința instanței de apel, avocații Ulianovschi Gheorghe și Stratan Corina în interesele inculpatului Lucinschi Chiril au solicitat sesizarea Curții Constituționale cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art.10 alin.1 Legea nr.39 din 07.04.1994 despre statutul deputatului în Parlament și a art.94 alin.2 Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797 din 02.04.1996.

3. În ședința instanței de apel, inculpatul Chiril Lucinschi și avocații acestuia – Ulianovschi Gheorghe și Stratan Corina au pledat pentru admiterea cererii depuse în acest sens privind sesizarea Curții Constituționale cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art.10 alin.1 Legea nr.39 din 07.04.1994 despre statutul deputatului în Parlament și a art.94 alin.2 Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797 din 02.04.1996.

4. Procurorul participant în ședință – Djulieta Devder, a solicitat respingerea cererii.

5. Audiind participanții la proces, studiind materialele dosarului, Colegiul penal conchide de a admite cererea avocaților Ulianovschi Gheorghe și Stratan Corina în numele inculpaților Lucinschi Chiril la sesizarea Curții Constituționale cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate pentru a exercita controlul constituționalității dispozițiilor art. 10 alin(1) a Legii nr. 39 din 07.04.1994 despre statutul deputatului în Parlament și ale art. 94 alin(2) din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797 din 02.04.1996 sub

Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

11. Astfel, verificând întrunirea în cererea înaintată de către partea apărării în cadrul ședinței de judecată, a condițiilor invocate în Hotărârea Curții Constituționale a Republicii Moldova nr.2 din 09.02.2016 și stabilind întrunirea condițiilor menționate, Colegiul penal a ajuns la concluzia de a admite cererea avocaților Ulianovschi Gheorghe și Stratan Corina în interesele inculpatului Lucinschi Chiril privind sesizarea Curții Constituționale cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art.10 alin.1 Legea nr.39 din 07.04.1994 despre statutul deputatului în Parlament și a art.94 alin.2 Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797 din 02.04.1996.

12. În conformitate cu prevederile art.art.7, 342 Cod de procedură penală, art.135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău –

DISPUNE:

Se admite cererea avocaților Ulianovschi Gheorghe și Stratan Corina în interesele inculpatului Lucinschi Chiril privind sesizarea Curții Constituționale cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art.10 alin.1 Legea nr.39 din 07.04.1994 despre statutul deputatului în Parlament și a art.94 alin.2 Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797 din 02.04.1996.

Se sesizează Curtea Constituțională cu privire la realizarea controlului constituționalității dispozițiilor art. 10 alin(1) a Legii nr. 39 din 07.04.1994 despre statutul deputatului în Parlament și ale art. 94 alin(2) din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797 din 02.04.1996 sub aspectele expuse în pct. 9 a cererii prin prisma art. 70 alin(3) combinat cu articolele 15 și 16 din Constituția Republicii Moldova.

Procesul penal în cauza penală de învinuire a lui Lucinschi Chiril de comitere a infracțiunilor prevăzute de art.art.42 alin.2, 243 alin.3 lit.b), 42 alin.2, 243 alin.3 lit.b), 352¹ alin.1, art.352¹ alin.2 Codul penal, se suspendă până la examinarea sesizării respective de către Curtea Constituțională a Republicii Moldova.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecătorii

Pleșca Ion

Vrabii Silvia

Spoială Alexandru

**Solicitanți: Gheorghe Ulianovschi
și Corina Stratan**

avocați, apărători ai inculpatului Chiril Lucinschi
acuzat în baza art. 42 alin(2), art. 243 alin(3) lit. b),
art. 352' alin(1) și art. 352' alin(2) CP

mandatele avocaților sunt anexate
la materialele cauzei

CERERE

de sesizare a Curții Constituționale cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a
prevederilor art. 10 alin(1) din Legea nr. 39 din 7 aprilie 1994 despre statutul deputatului în
Parlament și art. 94 alin(2) din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797 din
02.04.1996

I. NECESITATEA RIDICĂRII EXCEPȚIEI DE NECONSTITUȚIONALITATE ȘI OBIECTUL SESIZĂRII

1. În procedura Curții de Apel Chișinău se află apelurile inculpatului Chiril Lucinschi și apărătorilor săi declarate împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, Sediul Buiucani din data de 04 aprilie 2018 de condamnare a lui Chiril Lucinschi în baza art. 42 alin(2), art. 243 alin(3) lit. b), art. 352' alin. (1) și art. 352' alin. (2) CP.
2. Conform materialelor cauzei inculpatul Ch. Lucinschi la momentul săvârșirii faptelor în care este condamnat deținea mandat de deputat în Parlamentul R.M., ales pe lista PLDM, și era membru a fracțiunii deputaților din acest partid.

Acest fapt se confirmă cu certitudine prin hotărârile Curții Constituționale nr. 31 din 24.12.2010 și nr. 29 din 09.12.2014 privind confirmarea rezultatelor alegerilor în Parlament, conform cărora la 29.11.2010 și la 30.11.2014 Ch. Lucinschi a fost ales de două ori consecutiv deputat în Parlament din partea PLDM pe termen de 4 ani.

Începând cu 16.01.2016 deputații din fracțiunea parlamentară a PLDM, membru al căreia era și Ch. Lucinschi, a trecut în opoziție cu fracțiunea majoritară a deputaților în Parlament.

Prin ordonanța din 1 septembrie 2016 procurorul în Procuratura Anticorupție E. Rurac a început urmărirea penală în baza art. 243 alin(3) lit. b) CP pe faptul acțiunilor ilegale ale agenților economici IPA International Project Agency, beneficiar al căreia era Ch. Lucinschi și Toast de Lux SRL, beneficiar al căreia se presupunea că este tot Ch. Lucinschi. Cauzei penale i-a fost atribuit numărul statistic 2016978127.

La 27 februarie 2017 Ch. Lucinschi a depus cerere de demisie, iar Parlamentul prin hotărârea nr. 16 din 2 martie 2017 a luat act de cererea de demisie a lui ca deputat și a declarat mandatul vacant.

Ulterior, în cadrul cauzei penale deschise prin ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție E. Rurac din 1 septembrie 2016, menționată supra, Ch. Lucinschi la 25 mai 2017 a fost reținut ca bănuț, la 27 mai 2017 el a fost arestat la domiciliu, prin ordonanțele din 26 mai 2017 și 20 iulie 2017 dânsul a fost pus sub învinuire, iar la 1 august 2017 cauza penală în privința lui a fost trimisă în judecată și la 4 aprilie 2018 a fost condamnat prin sentința apelată.

Cele menționate confirmă cu certitudine faptul că la momentul săvârșirii infracțiunilor pentru care inculpatul Ch. Lucinschi a fost reținut ca bănuțit, arestat la domiciliu, pus sub învinuire, trimis în judecată și condamnat el era deputat în Parlament.

3. **Conform art. 9 alin(2) CPP** condițiile speciale de urmărire penală și de judecare față de anumite categorii de persoane, care beneficiază conform legii de un anumit grad de imunitate, se asigură în baza prevederilor Constituției, tratatelor internaționale, Codului de procedură penală și altor legi.

În art. 70 alin(3) din Constituție legiuitorul constituant expres a prevăzut că deputatul în Parlament nu poate fi reținut, arestat, percheziționat, cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă, sau trimis în judecată fără încuviințarea Parlamentului, după ascultarea sa.

Aceste prevederi ale Constituției sunt legiferate și în art. 10 alin(1) din Legea nr. 39 din 07.04.1994 despre statutul deputatului în Parlament și în art. 94 alin(2) din Regulamentul Parlamentului aprobat prin Legea nr. 797 din 02.04.1996.

Curtea Constituțională în hotărârea nr. 12 din 20.01.2015 pentru interpretarea art. 1 alin(3) combinat cu articolele 69 și 70 din Constituția R.M. a statuat că *„în condițiile art. 70 alin(3) din Constituție, inviolabilitatea parlamentară în Republica Moldova asigură deputaților o protecție împotriva urmăririlor judiciare pentru fapte care nu au legătură cu funcția parlamentară.”* (vezi §73 a hotărârii)

Astfel, conform art. 70 alin(3) din Constituție, art. 10 alin(1) din Legea nr. 39 din 07.04.1994 despre statutul deputatului în Parlament și art. 94 alin(2) din Regulamentul Parlamentului, deputatul în Parlament pentru infracțiuni săvârșite de el în perioada deținerii mandatului de deputat care n-au legătură cu funcția parlamentară, nu poate fi reținut, arestat, percheziționat, cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă, sau trimis în judecată, fără încuviințarea Parlamentului, după ascultarea sa.

Conform art. 297 alin(1) CPP cauza se trimite în judecată de către procurorul care a întocmit rechizitoriul, iar judecarea cauzei în primă instanță conform art. 325 alin(1) CPP se efectuează în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Din aceste prevederi ale art. 297 alin(1) și art. 325 alin(1) direct rezultă că prin trimiterea cauzei în judecată cu rechizitoriul, procurorul sesizează instanța de judecată despre cauza penală finalizată cu întocmirea rechizitoriului în vederea judecării cauzei în primă instanță în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

În cazul infracțiunilor săvârșite de către deputatul în Parlament trimiterea cauzei în judecată de către procurorul care a întocmit rechizitoriul, conform art. 70 alin(3) din Constituție, art. 10 alin(1) din Legea nr. 39 din 07.04.1994 și art. 94 alin(2) din Regulamentul Parlamentului, poate fi efectuată doar după ridicarea imunității deputatului în condițiile stabilite de Regulamentul Parlamentului (în acest sens vezi și §71 a hotărârii CC nr. 2 din 20.01.2015 menționată mai sus).

Încălcarea prevederilor art. 70 alin(3) din Constituție și a legilor menționate mai sus la sesizarea instanței, care sunt obligatorii potrivit legii conform art. 251 alin(2) CPP atrage nulitatea actului procedural.

Nulitatea prevăzută în alin(2) art. 251 CPP nu se înlătură în nici un mod, poate fi invocată la orice etapă a procesului de către părți, și se ia în considerare de instanță, inclusiv din oficiu, dacă anularea actului procedural este necesară pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei.

140

Din aceste prevederi ale art. 70 alin(3) din Constituție și a prevederilor legilor menționate mai sus direct rezultă că trimiterea cauzei penale în instanța de judecată cu rechizitoriu de către procuror în privința deputatului în Parlament pentru infracțiuni săvârșite de el în timpul deținerii mandatului de deputat fără încuviințarea Parlamentului constituie o circumstanță care exclude tragerea lui la răspundere penală și în acest caz conform art. 391 alin(1) pct. 6) CPP instanța de judecată adoptă o sentință de încetare a procesului penal.

4. În pct. 2 a prezentei cereri am demonstrat faptul că la momentul săvârșirii infracțiunilor pentru care inculpatul Ch. Lucinschi a fost reținut ca bănuît, arestat la domiciliu, pus sub învinuire și trimis în judecată el era deputat în Parlament.

Însă contrar art. 70 alin(3) din Constituție, art. 10 alin(1) din Legea nr. 39 din 07.04.1994 și art. 94 alin(2) din Regulamentul Parlamentului, Ch. Lucinschi pentru aceste infracțiuni a fost reținut ca bănuît, arestat la domiciliu, pus sub învinuire și trimis în judecată de către procuror fără încuviințarea Parlamentului, după ascultarea lui.

Plus la acestea, conform art. 10 alin(6) din Legea nr. 39 din 07.04.1994 despre statutul deputatului în Parlament acțiunea penală în privința deputatului în Parlament poate fi intentată numai de Procurorul General.

În cadrul urmăririi penale, la 9 iunie 2017 în baza art. 299-299' CPP, apărătorul lui Ch. Lucinschi a depus o plângere Procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție prin care a cerut anularea ordonanței din 25.05.2017 și a procesului-verbal din 25.05.2017 prin care s-a dispus reținerea lui Ch. Lucinschi și el a fost reținut ca bănuît, precum și anularea ordonanței din 26 mai 2017 de punere sub învinuire a lui Ch. Lucinschi în baza art. 42 alin(2), art. 243 alin(1) lit. d și art. 243 alin(3) lit. b) CP din motivul că aceste acte procedurale au fost adoptate și realizate cu încălcarea cerințelor art. 70 alin(3) din Constituție și art. 10 alin(1) și (6) din Legea nr. 39 din 07.04.1994 despre statutul deputatului în Parlament (vezi plângerea din 09.06.2017 anexată la prezentul dosar penal).

Procurorul-șef al Procuraturii Anticorupție nu a comunicat în termenul de 15 zile, prevăzut de art. 299² alin(1) raportat la art. 299 CPP, decizia sa asupra plângerii. Astfel, apărătorul lui Ch. Lucinschi a depus o plângere conform art. 313 CPP judecătorului de instrucție al judecătoriei Chișinău cu sediul Buicani în baza aceluiași temeiuri indicate în plângerea adresată Procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție (vezi plângerea din 03.07.2017 anexată la prezentul dosar penal).

Această plângere, judecătorul de instrucție a trimis-o conform art. 297 CPP instanței de judecată, care examina cauza lui Ch. Lucinschi pe fond și a fost respinsă fără nicio motivare în partea descriptivă a sentinței apelate (vezi pag. 23 și pag. 25 a sentinței apelate).

La 28 iulie 2017, prin poștă am fost informați de către Procurorul-șef al Procuraturii Anticorupție că plângerea din 09.06.2017 a fost respinsă ca neîntemeiată.

Procurorul-șef al Procuraturii Anticorupție prin ordonanța din 27 iunie 2017 a respins plângerea apărătorului din motivul că, deși anterior Ch. Lucinschi a deținut mandat de deputat, el nu avea statut de **deputat** la momentul reținerii din 25.05.2017 și nu beneficia de imunitate parlamentară (vezi **ordonanța** din 27 iunie 2017, copia căreia a fost anexată la prezentul dosar penal).

După finalizarea urmăririi penale și trimiterea cauzei în judecată cu rechizitoriu de către procuror, în cadrul **sedinței** preliminare am depus o cerere prin care am cerut încetarea procesului penal în cauza **penală** a inculpatului Ch. Lucinschi din motivul că procurorul a trimis cauza penală a

111

inculpatului Ch. Lucinschi cu rechizitoriu pentru judecare în primă instanță cu încălcarea cerințelor art. 70 alin(3) din Constituție și art. 10 alin(1) și (6) din Legea nr. 39 din 07.04.1994 despre statutul deputatului în Parlament, fără încuviințarea Parlamentului după ascultarea sa (vezi cererea anexată la materialele dosarului).

Prin încheierea judecătorei Chișinău sediul Buiucani din 11 august 2017 cererea apărătorului privind încetarea procesului penal în privința inculpatului Ch. Lucinschi a fost respinsă ca neîntemeiată.

Instanța și-a motivat încheierea prin faptul că la moment Ch. Lucinschi nu deține mandat de deputat în Parlament, iar învinuirea lui nu are tangență cu activitatea și statutul său de deputat (vezi pag. 3 a încheierii).

Din aceleași motive Judecătoria Chișinău prin încheierea din 14 februarie 2018 a respins cererea inculpatului Chiril Lucinschi și apărătorilor săi privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 10 alin. 1) a Legii nr. 39 din 07.04.1994 despre statutul deputatului în Parlament și art. 94 alin. 2) din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797 din 04.02.1996.

Această încheiere din 14 februarie 2018 în baza art. 135 alin. 1) lit. a) și g) din Constituție și paragr. 88 și 109.2 a hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art. 135 alin. 1) lit. a) și g) din Constituție inculpatul Chiril Lucinschi și apărătorii săi au atacat-o cu recurs separat la Curtea de Apel Chișinău ca ilegală.

În data de 20 februarie 2018 Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a respins recursul ca inadmisibil din motivul că încheierile privind respingerea cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate pot fi atacate doar odată cu fondul cauzei.

De aceea încheierea din 14 februarie 2018 privind refuzul ridicării excepției de neconstituționalitate ca ilegală am atacat-o prin apelul declarat împotriva sentinței de condamnare a inculpatului Chiril Lucinschi din 04 aprilie 2018 și Colegiul Penal la judecarea apelului urmează să decidă asupra legalității încheierii din 14 februarie 2018 privind respingerea cererii de neconstituționalitate a prevederilor art. 10 alin. 1) din Legea nr. 39 din 7.04.1994 despre statutul deputatului în Parlament și art. 94 alin. 2) din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797 din 02.04.1996.

Astfel, cele menționate confirmă cu certitudine faptul că în cauza penală a inculpatului Ch. Lucinschi atât Procurorul-șef al Procuraturii Anticorupție, cât și instanța de judecată din interpretarea art. 70 alin(3) din Constituție și art. 10 alin(1) din Legea nr. 39 din 07.04.1994 despre statutul deputatului în Parlament au dedus faptul precum că aceste prevederi ale art. 70 alin(3) din Constituție și ale art. 10 alin(1) din Legea nr. 39 din 07.04.1994 nu sunt aplicabile în privința inculpatului Ch. Lucinschi din motivul că după demisia sa din Parlament el, pentru infracțiunile în care se învinuiește ca săvârșite în perioada deținerii mandatului de deputat, poate fi reținut, arestat percheziționat sau trimis în judecată fără încuviințarea Parlamentului.

Nu suntem de acord cu această interpretare a art. 70 alin(3) din Constituție și art. 10 alin(1) din Legea nr. 39 din 07.04.1994 despre statutul deputatului în Parlament.

În opinia noastră, atât art. 70 alin(3) din Constituție cât și art. 10 alin(1) din Legea nr. 39 din 07.04.1994 și art. 94 alin(2) din Regulamentul Parlamentului garantează dreptul deputatului în Parlament de a nu fi reținut, arestat percheziționat sau trimis în judecată pentru

742
infrațiunile săvârșite în perioada deținerii mandatului de deputat în Parlament fără încuviințarea Parlamentului chiar și după demisia sa sau expirarea mandatului de deputat în Parlament.

De aceea considerăm că dispozițiile art. 10 alin(1) din Legea nr. 39 din 07.04.1994 în sensul atribuit acestora în practică de interpretare și de aplicare a lor de către Procurorul-șef al Procuraturii Anticorupție și de către instanța de judecată în prezenta cauză, precum că deputatul în Parlament pentru infrațiunile săvârșite de dânsul în perioada deținerii mandatului de deputat în Parlament, după demisia sa sau expirarea mandatului de deputat el poate fi reținut, arestat, percheziționat sau trimis în judecată fără încuviințarea Parlamentului, **contravin art. 70 alin(3) combinat cu articolele 15 și 16 din Constituție.**

În ce privește interpretarea art. 70 alin(3) din Constituție în sensul atribuit acestuia la aplicarea lui de către Procurorul-șef al Procuraturii Anticorupție și de către instanța de judecată, această interpretare nu este legală, deoarece conform articolelor 134 și 135 alin(1) lit. b) din Constituție interpretarea Constituției este de competența exclusivă a Curții Constituționale.

Curtea Constituțională în §76 a hotărârii nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art. 135 alin(1) lit. a) și g) din Constituție a statuat că „*în momentul în care judecătorul ordinar constată sau este invocată de către părți o anumită incertitudine privind constituționalitatea actului aplicabil, acesta este obligat să demareze procesul de exercitare a controlului constituționalității.*”

În condițiile prezentei cauze pentru exercitarea controlului constituționalității art. 10 alin(1) din Legea nr. 39 din 07.04.1994 este necesară interpretarea art. 70 alin(3) combinat cu articolele 15 și 16 din Constituție, iar controlul constituționalității absoarbe interpretarea normelor constituționale (vezi în acest sens §§24-25 din hotărârea nr. 27 din 17.11.2015 pentru controlul constituționalității hotărârii Parlamentului nr. 172 din 15.10.2015 privind încuviințarea ridicării imunității parlamentare a deputatului în Parlament Vladimir Filat).

5. **Din aceste considerente pentru a evita o posibilă încălcare a prevederilor art. 70 alin(3) din Constituție la judecarea în ordine de apel de către Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău a cauzei penale în privința inculpatului Ch. Lucinschi reținut, arestat la domiciliu și trimis în judecată după demisia sa ca deputat în Parlament pentru infrațiuni considerate de către procuror ca săvârșite de el în perioada deținerii de dânsul a mandatului de deputat în Parlament fără încuviințarea Parlamentului, este necesară ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 10 alin(1) din Legea nr. 39 din 07.04.1994 și sesizarea Curții Constituționale pentru a verifica constituționalitatea lor.**

II. ARGUMENTELE PRIVIND NECONSTITUȚIONALITATEA PREVEDERILOR ART. 10 ALIN(1) DIN LEGEA NR. 39 DIN 07.04.1994 DESPRE STATUTUL DEPUTATULUI ÎN PARLAMENT.

6. **Considerăm că prevederile art. 10 alin(1) din Legea nr. 39 din 07.04.1994 în sensul atribuit acestora în practica de interpretare și de aplicare a lor** de către Procurorul-șef al Procuraturii Anticorupție și de către instanța de judecată în prezenta cauză precum că deputatul în Parlament pentru infrațiunile săvârșite de dânsul în perioada deținerii mandatului de deputat în Parlament, după demisia sa sau după expirarea mandatului el poate fi reținut, arestat, percheziționat sau trimis în judecată fără încuviințarea Parlamentului **contravin art. 70 alin(3) combinat cu articolele 15 și 16 din Constituție** reieșind din următoarele considerente.

A. ÎN DREPT

7. Legislația pertinentă.

7.1. Prevederile relevante ale Constituției.

Articolul 7
Constituția, Lege Supremă

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine Constituției nu are putere juridică.

Articolul 15
Universalitatea

Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturi și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.

Articolul 16
Egalitatea

(1)...

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere, sau origine socială.

Articolul 70
Incompatibilități și imunități

(1)...

(2)...

(3) Deputatul nu poate fi reținut, arestat, percheziționat, cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă, sau trimis în judecată fără încuviințarea Parlamentului, după ascultarea sa.

7.2. Prevederile relevante ale Legii nr. 39-XIII din 7 aprilie 1994 despre statutul deputatului în Parlament.

Articolul 10

(1) Deputatul în Parlament nu poate fi reținut, arestat, percheziționat, cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă, sau trimis în judecată pe cauză penală ori contravențională fără încuviințarea prealabilă a Parlamentului, după ascultarea sa.

(2)...

7.3. Prevederile relevante ale Regulamentului Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797-XIII din 2 aprilie 1996

Articolul 94
Imunitatea parlamentară

(1) În conformitate cu prevederile constituționale, imunitatea parlamentară are ca scop protejarea deputatului în Parlament împotriva urmăririlor judiciare și garantarea libertății de exprimarea a acestuia.

(2) Deputatul nu poate fi reținut, arestat, percheziționat, cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă, sau trimis în judecată fără încuviințarea prealabilă a Parlamentului, după ascultarea sa.

7.4. Prevederile relevante ale Codului de procedură penală adoptat prin Legea nr. 122-XV din 14 martie 2003.

Articolul 9

Egalitatea în fața legii și a autorităților

- (1) Toți sunt egali în fața legii, a organelor de urmărire penală și a instanței de judecată fără deosebire de sex, culoare, limbă, religie, opinie politică sau orice altă opinie, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere sau orice altă situație.
- (2) Condițiile speciale de urmărire penală și judecare față de anumite categorii de persoane care beneficiază, conform legii, de un anumit grad de imunitate se asigură în baza prevederilor Constituției, tratatelor internaționale, Codului de procedură penală și altor legi.

B. ÎN FOND

8. **Luând ca bază normele Constituției menționate supra argumentăm neconstituționalitatea art. 10 alin(1) a Legii nr. 39 din 07.04.1994 despre statutul deputatului în Parlament, sub aspectul indicat în pct. 6 a prezentei cereri, reieșind din următoarele.**

Conform art. 70 alin(3) din Constituție deputatul nu poate fi reținut, arestat, percheziționat, cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă, sau trimis în judecată fără încuviințarea Parlamentului, după ascultarea sa.

Curtea Constituțională în hotărârea nr. 2 din 20.01.2015 pentru interpretarea art. 1 alin(3) combinat cu articolele 69 și 70 din Constituția R.M. a constatat că art. 70 alin(3) din Constituție garantează inviolabilitatea deputatului în Parlament (vezi §§41-44 a hotărârii).

În condițiile art. 70 alin(3) din Constituție, inviolabilitatea parlamentară în R.M. asigură deputaților o protecție împotriva urmăririlor judiciare pentru fapte care nu a legătură cu funcția parlamentară (vezi §73 a hotărârii).

Constituția nu operează nici o distincție în funcție de natura și gravitatea faptei (vezi §67 a hotărârii).

Inviolabilitatea se aplică exclusiv persoanelor care au calitatea de deputat (vezi §60 a hotărârii).

Deputații beneficiază de inviolabilitatea parlamentară din momentul alegerii lor (vezi §61 a hotărârii). Dacă persoana a fost deja „*trimisă în judecată*” pentru o infracțiune înainte de ziua alegerii sale, procedura continuă ca pentru fiecare cetățean, fără a fi necesară ridicarea imunității. Dacă persoana nu a fost „*trimisă în judecată*” înainte de ziua alegerii sale, persoana se bucură de inviolabilitate, fiind necesară ridicare imunității (vezi §64 a hotărârii).

Astfel, reieșind din prevederile art. 70 alin(3) din Constituție și din interpretările date lor de către Curtea Constituțională în hotărârea menționată supra rezultă că deputatul în Parlament se bucură de inviolabilitate parlamentară în condițiile art. 70 alin(3) din Constituție din momentul alegerii sale ca deputat atât pentru infracțiuni săvârșite de el în perioada deținerii mandatului de deputat care nu au legătură cu activitatea parlamentară cât și pentru infracțiuni săvârșite de el până la alegerea sa ca deputat dacă el n-a fost trimis în judecată pentru ele, înainte de ziua alegerii sale.

Însă prevederile art. 70 alin(3) din Constituție nu conțin reglementări exprese dacă deputatul în Parlament după demisia sa sau după expirarea mandatului de deputat el se bucură de

145

inviolabilitate parlamentară în condițiile art. 70 alin(3) din Constituție pentru infracțiunile săvârșite de el în perioada deținerii mandatului de deputat, care n-au legătură cu activitatea parlamentară.

În acest sens **nici Curtea Constituțională** nu s-a expus asupra prevederilor art. 70 alin(3) din Constituție în jurisprudența sa.

Curtea Constituțională în astfel de situații, conform jurisprudenței sale, pornește de la premisa că o normă trebuie interpretată în sensul în care permite aplicarea ei, și nu în sensul în care se exclude aplicarea ei. Regulile inerente unui atare exercițiu, în lipsa unor reglementări exprese, urmează a fi deduse tot din textul Constituției, prin aplicarea principiului „*efectului util minim*” (vezi §§118-119 a hotărârii CC nr. 2 din 20.01.2015 menționate mai sus).

Plus la acestea **Curtea Constituțională** în jurisprudența sa a mai reținut că „*o normă constituțională nu poate fi contrară principiilor fundamentale ce guvernează sistemul de norme constituționale*” (vezi §67 a hotărârii CC nr. 15 din 06.05.1997 cu privire la interpretarea art. 135 alin(1) lit. g) din Constituția RM).

Pornind de la aceste reguli constituționale, considerăm că deputatul în Parlament pentru infracțiunile săvârșite de el în perioada deținerii mandatului de deputat, care nu au legătură cu activitatea parlamentară, **se bucură de inviolabilitate în condițiile art. 70 alin(3) din Constituție pentru ele, chiar și după demisia sa sau după expirarea mandatului de deputat, reieșind din următoarele.**

Curtea Constituțională în jurisprudența sa a reținut că „*legiutorul constituant a considerat necesar să introducă în textul Legii Fundamentale garanții ce trebuie respectate în cazul ridicării imunității parlamentare, ca o condiție pentru efectuarea unor masuri și acțiuni procesuale restrictive (reținere, arestare, percheziție) și trimitere în judecată, penală sau contravențională, a parlamentarilor. Această procedură urmărește prevenirea riscului exercitării sale cu rea-credință, abuziv sau șicanator, ca instrument de presiune ori constrângere a parlamentarilor.*” (vezi §17 a hotărârii CC nr. 17 din 17.11.2015 menționată mai sus).

Articolele 15 și 16 din Constituție garantează tuturor cetățenilor Republicii Moldova egalitatea în fața legii și autorităților publice ca drept fundamental, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau origine socială.

Universalitatea acestui drept fundamental consacrat prin Constituție obligă respectarea lui în toate normele din sistemul de drept al Republicii Moldova. Or, Constituția R.M. este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică (art. 7 din Constituție).

Articolul 1 din Protocolul nr. 12 la Convenția E.D.O., interzicând în general discriminarea, cere asigurarea exercitării oricărui drept prevăzut de lege fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii publice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație, și ca nimeni să nu fie discriminat de o autoritate publică din aceste motive.

Codul de procedură penală garantând egalitatea tuturor în fața legii, a organelor de urmărire penală și a instanței de judecată, expres prevede că condițiile speciale de urmărire penală și judecată față de anumite categorii de persoane, care beneficiază, conform legii, de un anumit grad de imunitate se asigură în baza prevederilor Constituției, tratatelor internaționale, Codului de procedură penală și altor legi.

1166

În virtutea acestor prevederi constituționale, convenționale și ale legii de procedură penală deputații din Parlament care în perioada deținerii mandatului de deputat au săvârșit infracțiuni ce nu au legătură cu activitatea parlamentară, **au în egală măsură dreptul la inviolabilitate parlamentară în condițiile art. 70 alin(3) din Constituție fără nici o discriminare**, în special, bazată pe situația că la momentul reținerii, arestării, percheziției sau trimiterii în judecată pentru aceste infracțiuni, el deținea mandatul de deputat sau calitatea de deputat a lui încetase în legătură cu demisia sa sau expirarea termenului mandatului.

9. **În baza acestor elemente de fapt și de drept susținem că dispozițiile art. 10 alin(1) din Legea nr. 39 din 07.04.1994 despre statutul deputatului în Parlament în sensul atribuit acestora în practica de interpretare și aplicare a lor de către Procurorul-șef al Procuraturii Anticorupție și de către instanța de judecată în prezenta cauză, precum că deputatul în Parlament pentru infracțiunile săvârșite de dânsul în perioada deținerii mandatului de deputat, care nu au legătură cu activitatea parlamentară, după demisia sa sau expirarea mandatului de deputat, el poate fi reținut, arestat, percheziționat sau trimis în judecată fără încuviințarea Parlamentului, contravin art. 70 alin(3) combinat cu articolele 15 și 16 din Constituție și art. 1 din Protocolul nr. 12 la Convenția E.D.O.**
10. În fine, menționăm faptul că art. 10 alin(1) din Legea nr. 39 din 07.04.1994 despre statutul deputatului în Parlament este identic cu art. 94 alin(2) din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr. 797 din 02.04.1996 și constituționalitatea lui depinde de constituționalitatea art. 10 alin(1) din Legea nr. 39 din 07.04.1994.

III. HOTĂRÂREA SOLICITATĂ

11. **Curtea Constituțională prin hotărârea nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art. 135 alin(1) lit. a) și g) din Constituție a hotărât** că în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legii ce urmează a fi aplicată la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său instanța de judecată este obligată la cererea părților sau din oficiu să sesizeze Curtea Constituțională. Excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată la orice etapă a procesului până la pronunțarea hotărârii și în cadrul oricărei instanțe în ordinea exercitării căilor de atac (judecătoria, Curții de Apel, Curtea Supremă de Justiție). (vezi §§88 și 109 a hotărârii)

Curtea Constituțională în pct. 3 al **hotărârii nr. 7 din 13.02.2001** „Pentru controlul constituționalității prevederilor art. 82 și art. 223 din Codul de procedură penală, de asemenea a statuat că, având în vedere dispozițiile art. 31 alin(1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională exercită nu numai controlul asupra constituționalității actelor normative contestate, dar examinează și sensul atribuit acestora în practica aplicării lor de către organele de drept”. (vezi hotărârea publicată în M.O. nr. 19-20/6 din 22.02.2001)

În acest sens Curtea Constituțională a statuat și în **hotărârea nr. 20 din 16.06.1997** cu privire la excepția de neconstituționalitate a art. 97 alin(4) CPP. (vezi M.O. nr. 43-44 din 03.07.1997)

Până în prezent nu este o hotărâre a Curții Constituționale, având ca obiect examinarea dispozițiilor art. 10 alin(1) din Legea nr. 39 din 07.04.1994 și dispozițiilor art. 94 alin(2) din Regulamentul Parlamentului și a practicii de aplicare a lor sub aspectele expuse în prezenta cerere.

Prevederile art. 10 alin(1) din Legea nr. 39 din 07.04.1994 și art. 94 alin(2) din Regulamentul Parlamentului în prezenta cauză au fost aplicate de către Procurorul-șef al Procuraturii Anticorupție la urmărirea penală, de către instanța de judecată în ședința preliminară și urmează a fi aplicată de instanță și la soluționarea cauzei pe fond.

11/12

Normele legilor, constituționalitatea cărora este contestată, intră în categoria actelor cuprinse în art. 135 alin(1) lit. a) din Constituție.

Mandatele avocaților inculpatului Ch. Lucinschi sunt anexate la materialele cauzei penale.

Astfel, condițiile de formă pentru sesizarea Curții Constituționale în cauză sunt întrunite.

Din aceste motive, în temeiul art. 135 alin(1) lit. a) și g) din Constituție și conform hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art. 135 alin(1) lit. a) și g) din Constituția R.M.,

CEREM:

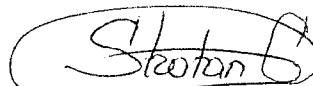
1. Admiterea prezentei cereri.
2. De a sesiza Curtea Constituțională privind ridicarea excepției de neconstituționalitate pentru a exercita controlul constituționalității dispozițiilor art. 10 alin(1) a Legii nr. 39 din 07.04.1994 despre statutul deputatului în Parlament și ale art. 94 alin(2) din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797 din 02.04.1996 sub aspectele expuse în pct. 9 a prezentei cereri prin prisma art. 70 alin(3) combinat cu articolele 15 și 16 din Constituția Republicii Moldova.
3. În baza art. 7 alin(3) CPP de suspendat judecarea cauzei penale în privința inculpatului Chiril Lucinschi până la expunerea Curții Constituționale asupra sesizării.

Anexă: o copie a cererii pentru procuror.

Cu respect,

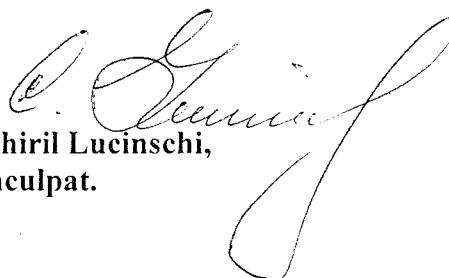

Gheorghe Ulianovschi, avocat,
apărător al inculpatului Ch. Lucinschi

Corina Strată, avocat,
apărător al inculpatului Ch. Lucinschi

Sunt de acord cu prezenta cerere
și o susțin integral.

Chiril Lucinschi,
inculpat.